

BARÁTSÁG

Magyarország népei
kölcsonös megismerkedését szolgáló
havi folyóirat

Megjelenik minden hónap 15-én

Kiadó:
Filantróp Társaság
Budapest XI.,
Tas vezér utca 17. IV. 4.

A szerkesztőség vezetője:
Ember Mária

A kiadásért felel:
Mayer Éva

A szerkesztőség postacíme:
1519 Budapest, Pf. 452.

Telefonszáma:
165-5064 és 203-2858
Üzenethagyás és fax: 203-2858

Fogadóórak munkanapokon
délután 3 és 5 között
XI., Ulászló u. 18. fszt. 1.

ISSN 1218-0149

Egyes szám ára: 50 Ft
Előfizetési díjak:
negyedévre 150 Ft
félévre 300 Ft
egy évre 600 Ft

Előfizethető a Barátság
csckszámláján: 529-81340-0
OTP Budapest XI.,
Szent Gellért tér 3.
MNB szám: 218-98426

Terjeszti a szerkesztőség,
az EXTRA-Hír,
a HÍRKER és
az NH Rt.

Nyomdai munkálatok:
Comp-Press Kft.
Felelős vezető:
Ibcs Ferenc
ügyvezető igazgató

Címlapunkhoz:

Késleltetve ráébredtve

Némelyik gyerekkori könyvem illusztrációinak stílusára véltem ráismerni Galambos Tamás korai képein a korai kiállításain. Ám ha amazokon körbe ment is, lakkozott lovacskaival, a sergő, sohasem állt rajtuk kétségbeesett pillantású, meztelen nő, mint Galambos Tamás „Körhintá”-ján (1972). Ha Gulliverre, a törpék országában, emlékeztetett is a „Léggömbök” óriás katonája (1976), no meg Franco tábornokra, a militarizmus istenítését nem érezhettem ki annak idején a liliputiak félelméből—elragadtatásából, mint most, Galambos Tamás sokatmondó festményét nézve.

„Emberkert” című képének (1984) szembeszökő iróniája – a szabadon járó vadállatokkal s velünk, ketrecekbe zártakkal, vagy a moszkvai Kreml, tatarozásra szoruló falaival és Sztálin árnyával és a falak előtt leszálló, általános riadalmat keltő papírrepülővel („Vörös tér”, 1988) már majdhogynem túl nyílt beszéd, karikatúra, azokhoz a rejtettebb mondanivalójú művekhez képest, amilyen például a megintcsak a harmincas évek árjegyzékeinek stílusában elemeire bontott, szenttelenül fenyegető „Kínai játékok” (1979) vagy a nézőt várásztatosan csodaszép megfestési módjával elandalító, a túlélni vágyókra leselkedő veszélyre csak késleltetve ráébredtő „Noé bárkája” című remek (1987).

Csak látszólag játék hát a ringlispíl „körjátéka”. Aki belefeledkezik az égből kedvesen leereszkedő luftbalónok színes látványába, hamar áldozatává válhat önnön vakságának s a Liliputban a Nagy Példakép nyomán gomba módra szaporodó katonabáboknak. Figyelmesen kell megnéznünk a kínai tankokat és harcosokat kínáló áruházi katalógust is, hogy megértsük a művész irtózását mindenfajta „ártalmatlan” katonai játékszerektől. Az óceán habjain hánykolódó bárka, melyből füstoszlop tör elő, s melyről szabadulni igyeksenek az állatok, drámai víziót vetít elénk (s amerikai városi háttérrel a parton az egykori megmenekülés megismételhetetlenségét festi fel).

Mert csak látszólag idilli Galambos Tamás festészete. A címlapunkon látható, mesebeli táj is csupán első ránézésre oly szívet melengetően szép. Ha alaposabban kezdjük szemlélni, észre vesszük a virágzó fa ágain legelésző sáskákat. S a fa törzsén egyre több sáska masírozik felfelé. Mintha középkori festő figyelmeztetne minket: „Memento mori!” – emlékezzetek a halálra! Legalábbis a természet körforgására. Az a koronás fehér páva sáskát tart a csőrében („Sáskás páva”, 1990).

A festés öröme, az élet öröme lengi be Galambos Tamás műveit, ám ez nem látványfestészet, ne vezessenek minket félre a virágokkal sűrűn telehintett dombok, hegyek, sem az aprólékosan megfestett földek s vizek. Gondolati költészet ez.

Ember Mária

E LAPSZÁMUNK
a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal,
valamint a Dunaholding Alapítvány
és az IDOM Rt.
támogatásával jött létre.